

PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ

představenstva ČAK zvoleného 22. 10. 2021

Preambule

Posláním představenstva i všech dalších orgánů České advokátní komory je dobrá správa advokacie. Hlásíme se k činnosti našich předchůdců s vědomím, že současné postavení advokacie, její úspěchy i prohry, jsou výsledkem jejich práce, kterou dělali s nejlepším nasazením při výkonu advokacie a v její prospěch. Na těchto základech chceme nyní stavět a pracovat na tom, aby při zachování všeho, co se povedlo vybudovat již nyní, byla komora také schopná se flexibilně a rychle posouvat v rámci nových technologií, způsobů komunikace i systémů své vlastní správy.

Advokacie vždy byla, je a musí zůstat silná, jednotná, samosprávná a nezávislá. Advokacie musí důrazně chránit důvěrnost vztahu mezi advokáty a našimi klienty. Ochranu těchto hodnot si bereme jako náš hlavní závazek.

Silná a jednotná Komora může prosazovat zájmy advokacie coby největší profesní skupiny právníků a chránit oprávněné zájmy každého jednotlivého advokáta. Povinné členství advokátů v komoře, v jedné komoře, vnímáme jako nedílnou součást této hodnoty.

Samosprávná musí být advokacie proto, že opakem samosprávy je státní správa. Nepřipustíme správu advokacie státními úředníky, ministerstvem spravedlnosti, finančními či dokonce živnostenskými úřady.

Nezávislá musí být advokacie proto, aby své vlastní záležitosti mohla spravovat sama, bez vnějších vlivů a omezení. Jedině tak bude eliminován vliv státu a tradičně rozpínavé byrokracie na činnost advokacie i na každého jednotlivého advokáta. Jedině tak bude každému občanu naší republiky zachováno nikým neomezené právo na poskytnutí právní pomoci garantované článkem 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Důvěrnost vztahu mezi advokátem a klientem je součástí práva na soudní ochranu a spravedlivý proces a podmiňuje existenci právního státu. Jde o nejcennější hodnotu, jež byla svěřena advokacii před více než 150 lety. V posledních letech čelí advokacie, advokáti i celá veřejnost opakovaným snahám o její omezení. Budeme mlčenlivost nekompromisně chránit bez ohledu na to, zda jde o oblast politickou, občanskou, podnikatelskou nebo trestněprávní.

Základní principy

Princip společné ochrany práv všech advokátů a koncipientů bez rozdílu všemi dostupnými zákonnými prostředky. Budeme podporovat činnost Výboru pro odbornou pomoc a ochranu zájmů advokátů, který shromažďuje informace o nezákonných postizích advokátů a koncipientů nejen v trestní oblasti. Budeme podporovat činnost Výboru zákonné advokátní mlčenlivosti. Budeme podporovat a rozvíjet činnost dalších výborů a sekcí tak, aby se staly nejen odborným zázemím pro rozhodování představenstva a dalších orgánů Komory v daných oblastech, ale aby svými výstupy pomáhaly především všem advokátům a koncipientům, kteří se na ně obrátí.

Princip moderní správy společných záležitostí advokacie. Každý advokát musí mít jistotu, že jsou jeho prostředky spravovány odborně, loajálně, efektivně a s tou nejlepší profesionalitou a péčí. Přesně tak je budeme spravovat i my. Jsme přesvědčeni, že každý advokát musí mít kdykoliv a bez překážek možnost se o tom osobně přesvědčit a získat veškeré podklady, o které si požádá. Podporujeme proto kroky, které při zachování nezbytné důvěrnosti klientských dokumentů a informací zjednoduší přístup advokátů k nim, zejména jejich získání elektronickou cestou.

Princip otevřených dveří Komory každému advokátovi a koncipientovi. Připravíme nové webové stránky Komory, které kromě potřebných informací o činnosti Komory samostatně pro veřejnost a samostatně pro advokáty umožní pokročilý způsob vzájemné komunikace na dálku. Prověříme zájem advokátů o vznik mobilní aplikace, která by zjednodušovala přístup advokátů a advokátních koncipientů k informacím o činnosti Komory a umožňovala vzájemnou přímou komunikaci.

Princip stálé komunikace s mocí výkonnou, zákonodárnou a především všemi stavy justice a jejich zájmovými spolky s cílem prosazovat oprávněné zájmy advokacie. Součástí tohoto principu je pořádání společných setkání s kolegy, notáři, exekutory, státními zástupci, soudci, akademickou obcí, poslanci a senátory Parlamentu České republiky, představiteli Ministerstva spravedlnosti ČR a dalších složek justice nejen na celostátní, ale i regionální úrovni. Princip stálé komunikace zahrnuje pořádání společných kongresů, seminářů, setkání, bilaterálních či multilaterálních jednání či přednášek apod.

Princip plné podpory různých způsobů výkonu advokacie bez ohledu na to kde, jakým způsobem a kým je vykonávána, budou-li přitom zachovány hodnoty uvedené v preambuli tohoto prohlášení.

Princip silné regionální samosprávy, která by se měla stát základem dalšího rozvoje Komory a rozhodování o podstatných záležitostech advokacie. Posílíme účast regionálních zástupců ve výborech, sekcích a dalších poradních orgánech Komory. Rozšíříme počet výjezdních zasedání

v moravské pobočce Komory spojená se setkáním představenstva s regionálními zástupci Komory.

Výše uvedené principy chceme promítnout v jednotlivých oblastech:

Komora a její organizace

Nestrannost, profesionalita a efektivita činnosti Komory jsou naším základním programovým cílem. Každý advokát i koncipient musí mít možnost vědět, jaké hodnoty Komora zastává, jaké zákonné úkoly plní, jakými činnostmi se zabývá a jak mu může pomoci. Budeme všem srozumitelně a jasně sdělovat, jaká rozhodnutí jsme jako představenstvo Komory učinili, včetně důvodů pro naše rozhodnutí. Zjednodušíme přístup advokátů k informacím o hospodaření s prostředky komory, které byly Komoře svěřeny formou příspěvků advokátů na její činnost.

Zvážíme možnost výkonu praxe advokátního koncipienta i v jiném než plném pracovním úvazku.

Sněm 2021

V souladu s usnesením 8. sněmu ČAK konaného 22. 10. 2021 budeme usilovat o přijetí právní úpravy, která by umožnila advokátům podílet se na rozhodování sněmu konaného v roce 2025 i jiným než současným prezenčním způsobem.

Budeme se podrobně zabývat i tématy, která nebyla sněmem schválena. I ta mohou být námětem přírodných změn: konceptem vzdělávání koncipientů, písemnými zkouškami psanými na PC, implementací programu criminal compliance apod.

Příspěvky

Zvážíme možnost změny výše příspěvků, které platí každý advokát na činnost Komory (10 600 Kč), tak, aby zohledňovaly zejména délku advokátní praxe a výkon rodičovských povinností začínajících advokátů a advokátek, a to vše za předpokladu dodržení vyrovnaného rozpočtu ČAK.

Vnější vztahy advokacie

Advokacie musí být vidět, musí být slyšet a musí být schopna přesvědčit o svých zájmech nejen ty, kteří o ní rozhodují, ale i laickou veřejnost. Z tohoto důvodu budeme podporovat

smysluplné projekty, kterými budou objasňovány a prosazovány základní hodnoty a principy advokacie a její role v systému justice.

Podporujeme vydávání Bulletinu advokacie. Považujeme jej po 65 letech jeho nepřetržité existence a získání několika prestižních ocenění pro nejlepší právnický časopis roku za symbol advokacie, její odbornosti, tradice a historické kontinuity. Současně budeme prosazovat, aby co největší část nákladů spojených s jeho vydáváním byla hrazena z placené propagace při současném rozšíření počtu odborných článků a informací ze života advokátů. Podpoříme dodávání tištěné verze Bulletinu advokacie pouze těm advokátům, kteří o něj mají zájem.

Je-li Bulletin advokacie symbolem tradice, je pro nás internetový Advokátní deník symbolem moderního vývoje. Komora jej začala vydávat v roce 2019 a postupně se stává primárním informačním zdrojem o životě české advokacie, jeho advokátů a koncipientů, ale i médiem ovlivňujícím pohled odborné i laické veřejnosti na činnost advokátů. Podporujeme jeho další rozvoj tak, aby i nadále přinášel co nejaktuálnější informace s postupným využíváním nových komunikačních prostředků (např. videoreportáže, podcasty, reportáže apod.). I v tomto případě budeme prosazovat, aby byl co nejvíce finančně soběstačný.

Vytvoříme nové webové stránky Komory, které obsahově provážíme s Bulletinem advokacie, Advokátním deníkem, účty ČAK na sociálních médiích a dalšími dosud využívanými komunikačními prostředky tak, aby se vzájemně doplňovaly, podporovaly a umocňovaly svůj dopad. Kromě stávajícího účtu ČAK na Twitteru, zřídíme oficiální účet ČAK na LinkedIn a zvážíme případně i využití dalších sociálních sítí.

Podporujeme úzkou spolupráci Komory s advokáty, koncipienty a jejich spolky, které propagují odbornost a dobré jméno advokacie v konkrétních právnických odvětvích (Unie obhájců ČR, Unie rodinných advokátů, Asociace insolvenčních správců a další).

Etika

Důležitým pilířem výkonu advokacie je její etika coby jeden z pilířů, na nichž advokacie stojí. Vytvoříme poradní orgán, který bude nápomocen představenstvu při výkladu etických pravidel. Zasadíme se, aby Komora pomáhala advokátkám a advokátům v situacích, kdy si nejsou jisti etickým výkladem. Zdůrazníme etiku advokáta jako téma v rámci výchovy a vzdělávání advokátů i v rámci advokátních zkoušek.

Ochrana trhu právních služeb

Nadále budeme pracovat na tom, aby bylo realizováno právo na právní pomoc poskytovanou advokáty. Budeme důsledně vystupovat proti neoprávněnému poskytování právních služeb (vinklaření).

Legislativa

Komora je připomínkovým místem a stálým hostem Legislativní rady vlády, může tedy uplatňovat připomínky k veškerým legislativním návrhům. Budeme usilovat o posilování tohoto postavení tak, aby se Komora stala tzv. obligatorním připomínkovým místem, pokud jde o návrhy týkající se výkonu advokacie. Budeme se aktivně podílet na spolupráci Komory i s dalšími legislativními orgány, zejména Ministerstvem spravedlnosti a dalšími ministerstvy a výbory Poslanecké sněmovny a Senátu.

Budeme podporovat aktivní účast Komory při novelizaci a rekonstrukci zásadních právních předpisů, které se přímo či nepřímo týkají výkonu advokacie. Vedle samotného zákona o advokacii jde především o procesní a hmotněprávní předpisy v oblasti občanského, správního a trestního práva. Základním úkolem Komory je prosazovat právo na právní pomoc poskytovanou advokáty. Na těchto činnostech budeme spolupracovat s poradními orgány a odbornými sekcemi Komory.

Konkrétně budeme prosazovat advokátský proces v rámci nového občanského soudního řádu. Slibujeme si od toho zvýšení profesionality, úrovně a kapacity, resp. rychlosti justice. Budeme prosazovat důraznou ochranu advokátní mlčenlivosti, aby v širším smyslu poskytovala ochranu důvěrnosti vztahu mezi klientem a advokátem (např. regulace odposlechu advokátů nad rámec stávající úpravy trestního řádu). Budeme podporovat odstraňování bariér při poskytování právních služeb advokáty, zejména v souvislosti s digitalizací státní správy, jako je rozvoj ověřování elektronických podpisů, identifikace klientů, konverze elektronických dokumentů, využívání elektronické identifikace advokáta k čerpání veřejných online služeb, včetně možnosti vzdáleného nahlížení do spisů atd. Budeme bránit narůstající tendenci rozměňování trhu právních služeb v důsledku poskytování právních služeb neadvokátními subjekty. V neposlední řadě budeme podporovat rozvoj online soudních a správních jednání tam, kde je to vhodné, a digitalizaci soudních spisů.

Zasadíme se o úpravu a indexaci advokátního tarifu, zejména tam, kde tarifní hodnota neodpovídá náročnosti právní služby. Budeme usilovat o zachování právního charakteru procesů soudního typu, včetně oblasti restrukturalizace a insolvence.

Vzdělávání

Vnímáme významnou potřebu zlepšení vzdělávacího systému advokátů a advokátních koncipientů. Podporujeme úpravu vzdělávacího systému tak, aby mohl (zčásti nebo zcela) fungovat i v online prostředí. Zdůrazníme praktický element všech částí vzdělávacího systému s ohledem na to, že je nutnou součástí přípravy na advokátní zkoušky, to vše po širší diskusi,

kteřá bude zahrnovat všechny zúčastněné, včetně přednášejících a včetně advokátních koncipientů.

Podporujeme rozvoj e-learningu soudobými metodami. Nikoliv místo prezenčního vzdělávání, ale jako doplněk a alternativu současného systému vzdělávání především proto, aby se vyšlo vstříc časovým možnostem koncipientů. Už v minulosti se e-learningová forma vzdělávání osvědčila v rámci kurzů, které pořádala Komora ve spolupráci s programem HELP Rady Evropy.

Prosadíme, aby školení advokátů a advokátních koncipientů vedli jen lidé s opravdovými lektorskými schopnostmi. Zavedeme aktivní a efektivní zpětnou vazbu na pořádaná školení.

Zvážíme obnovení prezenčních školení advokátních koncipientů. Jen osobní účast pomůže navázat kolegiální a společenské vztahy, které vždy pomáhaly kultivovat advokacii a vytvářet dlouhodobá přátelství mezi advokáty.

Budeme pokračovat v rozvoji systému dalšího vzdělávání advokátů, který je postaven na principu motivované dobrovolnosti a osobní odpovědnosti advokátů za profesní rozvoj.

Informační technologie

Budeme podporovat elektronizaci justice i advokacie a důsledné využívání informačních technologií v rámci profesní samosprávy. Je zcela přirozené, aby komunikace se soudy a dalšími justičními orgány probíhala za pomoci informačních technologií tam, kde je to vhodné. Justice nemůže stát mimo vývoj informačních technologií ve společnosti. O videokonferenční komunikaci mezi advokáty a jejich vězněnými klienty jsme se již zasadili. Videokonferenční účast advokáta u soudního jednání přinese úsporu času stráveného na cestě. Tuto formu komunikace ale nechceme vnucovat všem advokátům a ve všech jednáních, ale přinášíme ji jako alternativu tam, kde to je ku prospěchu věci a klienta.

Digitalizace soudních spisů a možnost vzdáleného přístupu do nich pro advokáty pak bude díky prostředkům elektronické identifikace, včetně jednoduché bankovní identity, dalším milníkem, kterého chceme dosáhnout.

Budeme pokračovat v digitalizaci agend ČAK tak, abychom advokátům umožnili efektivní vyřizování agend na Komoře včetně extranetového přístupu k účtu advokáta.

Mezinárodní aktivity

Česká advokacie nestojí ve světě evropské ani světové advokacie osamocena. Aktivní role Komory v Radě evropských advokátních komor (CCBE) je přínosná pro každého advokáta. To

je zřejmé s ohledem na intenzivní legislativní činnost evropských orgánů. Role CCBE při prosazování advokátních témat, ale též například povinnosti mlčenlivosti, je naprosto zásadní. V jednotě je síla, a to platí také o jednotě advokacie evropské.

Spolupráce se světovými advokacemi, např. v rámci IBA, zahrnuje společné sdílení informací, inovací, know-how a *best practice*, vzájemnou podporu, semináře a konference. Máme za to, že jsou přínosné, neboť přinášejí inspiraci a osvětu pro českou advokacii a její advokáty a advokátní koncipienty.

Podpoříme zapojení více advokátů do mezinárodních aktivit. Využijeme zkušenosti advokátů, kteří působili nebo působí v mezinárodních institucích, například v CCBE, a těch kteří rozvíjí nadnárodní právní praxi.